

Abstrakt v Českém jazyce

Blokové výjimky jsou velmi specifickým institutem soutěžního práva, ale přestože se v evropském právu vyskytují po mnoho desetiletí, jejich užívání není mezi veřejností příliš známé. Některá jednání v hospodářské soutěži byla obecně shledána narušujícími svobodnou soutěž a tedy nežádoucími, proto se instituce EU rozhodly tato jednání zakázat, není-li stanoveno jinak. Kartely a státní podpory obecně vnáší na vnitřní trh nerovnováhu a nespravedlivé podmínky, ale jisté okolnosti mohou jejich dovolenost a použití v některých případech ospravedlnit. Ta jednání, která jsou díky svým specifickým okolnostem a za splnění určitých podmínek povolena, jsou stanovena formou tzv. blokových výjimek.

Blokové výjimky jsou vydávány ve dvou oblastech soutěžního práva, v oblasti dohod mezi podniky a v oblasti státní podpory. Dohody mezi podniky, tj. kartely, které ovlivňují obchod na vnitřním trhu, jsou dle čl. 101 odst. 1 SFEU zakázané a blokované výjimky pak stanovují kategorie dohod, které jsou povoleny. Na druhou stranu, státní podpora je dle čl. 107 odst. 1 SFEU pouze považována za neslučitelnou s vnitřním trhem. Podle čl. 108 Odst. 1 a 3 SFEU musí být Komise předběžně informována o každé zamýšlené státní podpoře a zkoumá, zda je taková státní podpora v souladu s vnitřním trhem. Některé kategorie státní podpory jsou z této oznamovací povinnosti vyňaty.

Cílem této práce je poskytnout výklad blokovaných výjimek v obou relevantních oblastech. Při jejich společném zkoumání pak můžeme zhodnotit, jestli mají nějaké společné znaky a aplikují se podobně, nebo jestli jsou pouze stejně označeny, aniž by měly něco společného.

Tato práce je rozdělena do pěti kapitol. Úvodní kapitola se zabývá obecnými aspekty soutěžního práva, které souvisí s blokovými výjimkami: funkce a cíle soutěžního práva, oblastí, ve kterých jsou blokované výjimky vydávány a základní pojmy.

Druhá kapitola poskytuje přehled právní úpravy blokovaných výjimek a popis jejího vývoje v minulosti.

Ve třetí části se zaměřuji na aspekty úzce spjaté s blokovými výjimkami, jako je pojem výjimky, výklad výjimky legální, blokované a malého rozsahu, proces vydávání blokovaných výjimek a klasická struktura nařízení o blokovaných výjimkách.

Jednotlivá nařízení o blokovaných výjimkách jsou rozebrána v kapitole čtvrté. Kriticky zde popisují hlavní účely a charakteristiky jednotlivých kategorií blokovaných výjimek.

Kapitola pět se zabývá vztahy mezi blokovými výjimkami v obou oblastech, včetně jejich přesahu či možné kombinace v praxi.

V poslední části jsou shrnuty nevýznamnější poznatky a prezentuji zde své vlastní závěry.

Právní úprava blokovaných výjimek, a hospodářské soutěže obecně, je velmi problematickou oblastí práva. Výjimky se snaží vyvažovat negativní a pozitivní účinky určitých jednání v hospodářské

soutěži, usnadnit realizaci některých nezbytných nebo žádoucích procesů a pokroků na vnitřním trhu a/nebo kompenzovat jisté nespravedlnosti v ekonomických vztazích. Tento proces je doprovázen mnoha nedokonalostmi a neurčitostmi, ale přínos blokových výjimek v ochraně hospodářské soutěže je nesporný. Také průběžná a následná kontrola a revize Komisí a Soudním dvorem EU přispívá k zajištění jejich přínosných účinků.